

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

інститут біології, хімії та біоресурсів

Кафедра землепорядкування та кадастру

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

МЕТОДИКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Геодезія та землеустрій (землеустрій та кадастр)

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Рівень вищої освіти другий магістерський

Інститут біології, хімії та біоресурсів

Мова навчання українська

Розробники: Смага Іван Степанович, професор кафедри землепорядкування та кадастру, д.б.н., Беспалько Руслан Іванович, завідувач кафедри землепорядкування та кадастру, к.б.н., Казімір Іван Іванович, доцент кафедри землепорядкування та кадастру, к.б.н.,

Профайл викладача (-ів) <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/kadastr/kolektiv-kafedri>

Контактний тел. +380958823272

E-mail: r.bespalko@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2804>

Консультації Вівторок та четвер з 14.40 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Методика та методологія наукових досліджень полягає у висвітленні методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності; вибір напрямку та послідовність наукових досліджень; дослідницькі принципи науки; методи наукового пізнання; місце та роль системного підходу в науковому пізнанні; наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень; основи теоретичних та експериментальних досліджень; планування експерименту й аналіз його результатів; технологія наукової діяльності; звітність наукових досліджень; психологія наукової діяльності; особливості науково-психологічних досліджень; етика наукових досліджень

2. Мета навчальної дисципліни *– сформувати у студентів систематизовані знання про методологічні й методичні основи наукових досліджень, в т. ч. в галузі геодезії та землеустрою та розвинути навички ведення науково-дослідницької роботи.

3. Пререквізити: метрологія та стандартизація, основи землевпорядкування та кадастру, державни й земельний кадастр, кадастри природних ресурсів, кадастр населених пунктів, державний контроль, охорона та раціональне використання земель, земельне право.

4. Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

історичні аспекти становлення та розвитку науки;

- класифікацію наук та загальні засади наукознавства;
- організацію науково-дослідної роботи в Україні;
- методологічні засади науково-дослідної роботи;
- основні методи наукових досліджень та їх характеристики;
- принципи вибору оптимальних методів і методик при здійсненні наукових пошуків;
- методику підготовки і оформлення курсових та магістерських робіт;
- сутнісні риси інформаційного забезпечення наукової роботи;
- основи організації наукової роботи в колективі.

вміти:

провадити аналіз науково-експериментальних даних;

- формулювати висновки та пропозиції;
- оформляти наукові звіти, наукові праці, в т. ч. магістерські роботи;
- працювати із різноманітними джерелами інформації;
- застосовувати у наукових дослідженнях новітні засоби і технології опрацювання інформації;
- організовувати робоче місце і режим роботи науковця;
- здійснювати захист отриманих наукових результатів.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Методика та методологія наукових досліджень</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5	9	4	120	2	15	15			90	-	залік
Заочна	5	9	4	120	2	8	4			108	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		Л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Наука і наукові дослідження.													
Тема 1. Суть, функції та структурні елементи науки	20	4	2			14	20						20	
Тема 2. Наука як система знань	20	2				18	20	2					18	
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в Україні	12	2	4			6	12						12	
Разом за змістовим модулем 1	52	6	6			40	52	2					50	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Методологія та методи наукових досліджень													
Тема 4. Основи методології науково-дослідної діяльності	14	2	2			10	14						14	
Тема 5. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика	18	2	4			12	18						18	
Тема 6. Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження	12	2	2			8	12	2	2				8	
Тема 7. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи	14	2				12	14	2					12	
Тема 8. Методика підготовки та оформлення курсових і дипломних робіт	10	1	1			8	10						10	

Разом за змістовим модулем 2	68	9	9			50	68	4	2			58
Усього годин	120	15	15			90	120	8	4			108
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	15	15			82	120	8	4			108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Особливості науково-дослідної діяльності в землеустрої
2	Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації в наукових дослідженнях
3	Методика розробки експериментального проекту еколого-ландшафтної організації території сільськогосподарських землеволодінь та землекористувань
4	Види і форми науково-дослідної роботи
5	Сучасні методи наукових досліджень
6	Систематизація результатів досліджень
7	Впровадження результатів досліджень

Тематика індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми
1	Методика роботи над літературними джерелами: Складання анотованих карток літературних джерел за однією з тем: <ul style="list-style-type: none"> - розвиток методичних основ бонітування ґрунтів; - розвиток теорії земельної ренти - розвиток методології грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення
2	Скласти тематичний огляд літератури (реферат) за темою досліджень дипломного проекту
3	Скласти список використаної літератури за темою дипломного проекту з дотриманням встановлених вимог
4	Запропонувати схему оцінки виробничої продуктивності земель сільськогосподарського призначення в межах аграрного підприємства
5	Запропонувати схему еколого-економічної оцінки проекту внутрігосподарського землеустрою фермерського господарства
6	Скласти тези доповідей на наукову конференцію за результатами проведених досліджень

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

- контрольні роботи;
- письмові роботи;
- реферати;
- тестування

Особливості оцінювання знань студентів на підсумковому модулі

Кількість правильних відповідей	Бал
95-100%	5
80-94%	4
60-79%	3
30-59%	2

15-29%	1
<14%	0

**Розподіл балів, які отримують студенти
залік**

Поточне тестування та самостійна робота					Підсум-ковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				
T1	T2	T1	T2	T3	40	100
10	20	10	10	10		

T1, T2 ... T3 – теми змістових модулів.

**7. Рекомендована література
Базова**

1. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
2. Мороз С. А., Онопрієнко В. І., Бортник С. Ю. Методологія географічної науки: Навч. посібник. – К. : Заповіт, 1997. – 333 с.
3. Гайдучок В. М., Затхей Б. І., Лінник М. К. Теорія і технологія наукових досліджень. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2006. – 232 с.
4. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 317 с.
5. Актуальні питання методології та практики науково-технічної політики / За ред. Б.А. Малицького. – К.: УкрІНТЕІ, 2001. – 201 с.
6. Третяк А.М., Другак В.М. Методологія і методика наукових досліджень у землевпорядкуванні: навч. посіб. – К.: Аграрна наука, 2005. – 300 с.
7. Дипломне проектування: методичні рекомендації. / Укл. Р.І. Беспалько, П.Ф. Козьмук. – Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2010. – 48 с.

Допоміжна

1. Альтшуллер Г. С. и др. Поиск новых идей от озарения к технологии. – Кишинев: Картя Молдаваняске, – 1989. – 381 с.
2. Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ / Київський держ. лінгв. ун-т. – К.: Форум, 2000. – 270 с.
3. Берлянт А.М. Картографический метод исследования. – М.: Изд-во МГУ. – 1978.
4. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. – К. – Вища школа, – 2000. – 271 с.
5. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підруч. для бакалаврів, магістрів і аспірантів екон. спец. ВНЗ. – К.: АБУ, 2002. – 480с.
6. Бондаренко Е.Л. Картографічне моделювання суспільно-географічних процесів. Вінниця: МКФ, 2004. – 40 с.
7. Горбатенко І. Ю., Івашина Г. О. Основи наукових досліджень. Підручник. – Херсон: 2001. – 176 с.
8. Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. А. Основи наукових досліджень. – Навчальний посібник – К.: КНТЕУ, 2001. 212 с.

9. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб.нормат. док. та інформ. мат. з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю.І. Цеков; Передмова до 3-го вид. Р.В. Бойка. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Ред. "Бюлетеня ВАК України": Вид-во "Толока", 2003. – 69 с.
10. Емеличев В.А., Мельников О.И., Сарванов В.И., Тышкевич Р.И. Лекции по теории графов. – М.: Наука, 1990.
11. Єріна А. М.г Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень. – Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури. – 2004. – 212 с.
12. Жуков В.Т., Сербенюк С.Н., Тикунов В.С. Математико-картографическое моделирование в географии, – М.: Мысль, 1980.
13. Застосування інформаційних технологій в управлінні навколишнім середовищем / Відп. ред. В. Чабанюк. – К.: Мінекобезпеки України / ІС ГЕО, 1998. – 125 с.
14. Іщук О.О., Коржнев М.М., Кошляков О.Е. Просторовий аналіз і моделювання в ГІС: Навчальний посібник / За ред. акад. Д. М. Гродзинського. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. – 200с.
15. Картографические исследования природопользования (теория и практика работ) // Руденко Л.Г., Пархоменко Г.О., Молочко А.Н. и др. / Отв. ред. А.П. Золовский. – К.: Наук. думка, 1991. – 212 с.
16. Кияк В.Р. Методи, алгоритми та моделі інформаційних технологій наукового прогнозування: Гранти і пріоритети для фундаментальних досліджень. – К.: УкрІНТЕІ, 2001. – 170 с.
17. Ковальчук Р. В., Моїсеєв Л. М. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. – К.: 2004. – 216 с.
18. Козаченко Т. І. та ін. Картографічне моделювання: Навчальний посібник / Т.І. Козаченко, Г.О. Пархоменко, А.М. Молочко; Під ред. А.П. Золовського. – Вінниця: Антексу-У ЛТД, 1999.
19. Краевский В.В. Методология научного исследования. – СПб.: СПбГУП, 2001. – 148 с.
20. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 224 с.
21. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. – К.: Вид-во Нац. пед. ін-ту, 1997. – 56 с.
22. Муравьев А.И., Мирзоев Р.Г., Харченко А.Ф. Информатизация научных исследований в экономике / Санкт-Петербургский гос. ун-т экономики и финансов.–СПб.: Изд-во СПб.ГУЭФ, 2000.–363 с.
23. Наукова новизна в економічних дослідженнях // Бюлетень ВАК України.– 2002. – № 10. – С. 34–35.
24. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. зб. / Держкомстат. – К., 2003. – 340 с.
25. Нормативно-правові акти про наукову та науково-технічну діяльність у вищих навчальних закладах України: У 2 кн. / За ред. Ю.Л. Горобця, М.І. Панова. – Х.: Право, 2001. – Кн. 1. – 784 с
26. Нормування науково-дослідних, дослідно конструкторських і експериментальних робіт / П.С. Харів, Н.М. Яценко, І.М. Бойчик та ін.; За ред.П.С. Харіва – Т., 1996. – 32 с.
27. Пастух І. М. Особливості технології моделювання багатofакторних

- залежностей. – Проблеми трибології, № 1, 2004. – с. 97–101.
- 28.Перспективи інноваційного розвитку України: Зб. наук. ст. / За ред. Я.А. Жаліла. – К.: Альтерпрес, 2002. – 160 с.
- 29.Прогнозування і розробка програм: Методич. посіб. / В.Ф. Беседін та ін.; За ред. В.Ф. Беседіна. – К.: Наук, світ, 2000. – 468 с.
- 30.П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. – К.: 2003. – 116 с.
- 31.Сафонов А.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Владивостокский гос. ун-т экономики и сервиса. – Владивосток: Изд-во ВГУЭС, 2000. – 168 с.
- 32.Свердан М. Р. Основи наукових досліджень. – Практикум, – Чернівці. – Рута, – 2003. – 192 с.
- 33.Серета Л. П., Павленко В.С., Чернілевський Д.В. Основи інженерно-технічної творчості та наукових досліджень. – Навчальний посібник. – К. – УСДО, – 1994. – 136 с.
- 34.Становление научной системы Украины: информационно-аналитические материалы / Под науч.ред. А.П. Шлапака, Я.С. Яцкива. – К.: ЦИНТП иИН им. Г.М. Доброва НАН Украины, 2001. – 34 с.
- 35.Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.
- 36.Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: Методичні поради / Авт.-упоряд. Л.А. Пономаренко; Літ. ред. С.С. Зінчук. –2-ге вид., випр. і доп. – К.: Толока, 2001. – 80 с.

8. Інформаційні ресурси

<http://www.biblus>.

<http://www.nehudlit.net>